

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Lucae Opalenii. Marsalci Curiae Regni Poloniae. Seu
(Anagrammatice.) Pauli Næoceli De Officiis Libri Tres**

Opaliński, Łukasz

Amsterdami, 1668

Lucae Opalenskii Præfatio Operis, Ejusdemque Dedicatio Lectori.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46825](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46825)

LUCAE OPALENSKII
PRÆFATIO OPERIS,
Ejusdemquè Dedicatio
LECTORI.

CUI enim potius, quàm Ti- Causa
bi Lector Opus meum dedi- cur le-
cem? Tibi illud scripsi: la- ctori o-
borisque & operæ non aliud pus in-
scribatur
mihipretium, quàm tuum commodum
assignavi: ut legas, inquam, ista: ca-
pias: probes: & utare. Merito itaque
ea Tibi inscribo: utinam tali curâ nos-
cenda, qualem ego impendi: & quam Ejus ar-
vel magnitudo, vel utilitas meretur gumen-
argumenti. Sapientiæ etenim Christia- tum.
næ, specimen quoddam adfero: cujus
cùm multa sint; quæ fructum uberem
habeant adferantquè, tum nullus in
illa utilior præstantiorquè locus, quàm
hic, quem tractaturus sum de Officiis:
ab eo namque benè sanctèque vivendi Unde
præcepta ducuntur. Hæc verò ut exa- haustum.
ctè explicarem, non modo putavi ne-
cessarium, conjicere præcipua, quæ Mo-
ralis

A 3

ralis Philosophia continet ac præcipit ;
 sed etiam nonnulla è media Theologia
 petenda censui. Juris quin immò prin-
 cipia eodem pertinere , ideoquè ex pro-
 fesso tractanda existimavi. Quæ omnia
 deduxisse mihi visus sum , ut nova ra-
 tione ac ignotâ hæctenus methodo , ita
 & raro profectò pro magnitudine rei
 compendio. Dum nempe tribus exiguæ
 molis libris , totidemque libri cujusque
 capitibus , tantam rerum copiam inclu-
 do. Præterea , quod alibi in tractatione
 Philosophica requirere Cicero vide-
 tur , ut fiat distinctè , graviter , & or-
 natè , id ut probè implem , animus co-
 natusque fuit , nescio an successus. Di-
 distinctè imprimis studui rem aperire : ac-
 curatè & aptè (prout quidem captus
 meus erat) partiendo argumentum : &
 factâ definitione , ac divisione cujusque
 rei , etsi ut plurimum novâ , puto tamen
 non incommodâ. Talis autem metho-
 dus , artis specimen habet : & enuclea-
 tiùs rem explicat : & meliùs memoriæ
 imprimitur ; denique præclara & rara
 est : quia difficilis , & ardua. Cùm non
 possit fieri , nisi priùs probè cognitâ rei
 naturâ , & ut ita dicam subactâ mate-
 riâ. Graviter deinde volui in serio hoc
 scripto versari. Itaque nec amœnitatis
 studio ,

Nova
 ejus me-
 thodus.

An tra-
 ctata di-
 stinctè,

Et gravi-
 ter,

studio, in longas dissertationes me effudi: nec declamatoriâ illâ, & tautaloga ubertate, qua Seneca præcipuè audit, lascivire volui: nec superfluâ ostentatione eruditionis, ineptire. In ejusmodi enim scriptione, paucis, sobriè, & graphicè decet $\nu\omega\mu\gamma\lambda\omicron\sigma\epsilon\upsilon$: nihil bis dicere: sancire quodammodo & decernere: sine vano lenocinio eloquentiæ: verum, quod sat per se pulchrum est, aperire: denique inserere quædam animis, quæ cogitatione propagata, latius sua sponte pullulent, & fructum per se ferant. Attamen nec Ornatum penitus omittere volui: Necessarium existimans ver-

Et non
sine or-
natu .

ba rebus paria reddere: ne vitio sermonis, ac vili tractatione, non modo nativam sui cognitionem, sed dignitatem etiam amitterent. Itaque huic fini, commodè ac decorè ab alijs dicta, Operi meo intexui, etsi non editis plerumque Authoribus: ratus, nec eruditis, id esse necessarium, agnoscent enim: nec minùs peritis proficuum, cùm à ratione potiùs pondus peterem, quàm authoritate. Præsertim verò profanâ, à qua, velut à non idoneo teste, nihil veritati Christianæ accedere posse existimo. Sacram verò ac Divinam, prorsus, ac primo loco, censui advocandam. Quan-

quam nec huius anxie (ut plerique solent) loca indicavi, eò quòd, censerem pudorem esse Christiano, ea ignorare.

**Id iudicio lectoris subijci-
tur,** Fam verò, an tria hæc, quæ ex Cicero-
ne adduxi, impleverim præstiterimquè;
censebis Lector. Censebis inquam: sed
haud rectè, nisi legas totum, probequè
cognoscas. Quod, à te, & brevitatis libri
facile impetraverit: & structura eius-
dem omnino requirit. Nisi enim à capi-
te ad calcem decurras; partium eius non
invenustam Symmetriam, & quomo-
do prima medijs, & hæc postremis, re-
spondeant; videre non poteris. Perie-
ritquè primùm labor meus: quem scio
me non levem nec tenuem subisse: dein-
de fructus tuus, qui haberi non poterit,
properà, & desultorià lectione. Ulti-
mum, quod adhuc præfari ad te oppor-
tunum existimo; est: ne, dum de Officijs
promisso sermone, in abdita pietatis im-
mò & Sanctitatis Christianæ te deduci
videbis, ne, inquam, putes, Titulo libri,
Tractationem haud respondere: aliud-
què promitti, aliud præstari. Consultò,
sine jactantia: & modica inscriptione
Opus insignivi: tali tamen, quæ tra-
ctata completeretur, ideoquè require-
ret. Ut enim Plato Rempublicam, Cicero
Oratorem, Stoici Sapientem, ideo in
summa

**Sed si
totum
& cum
cura le-
gerit.**

**Cur in
summo
exemplari
Officia
posita.**

**Causa
adfer-
tur.**

summo exemplari ostendere, ut excitarent conatum quàm proximè accedendi, & citra quamvis consistentibus, laudem assignarent; ita & mihi de Officijs *Hominiis Christiani* dicturo, proponendum omninò fuit, quod summum consummatissimumquè censerem. Præsertim cum certissimum sit, veram Sapientiam, à pietate, & sanctitate, non posse secerni: & culmen Christianæ Philosophiæ, religionem ac *θεοσεβειαν* esse. *Dei cultum.* Veteres illi, lumine fidei orbi, atque destituti: alios habuere, qui Sapientiam profiterentur: nec Deos quærerent: alios; qui in Deorum vano cultu occupati, Sapientiam non curarent, ideoquè dum hæc ab invicem sejungunt ac separant, nec veram (ait Lactantius) sapientiam, nec Religionem habuere. Nobis Christianis, par, & juncta cura utriusque: aut unius potiùs, nempe Sanctitatis, sed in qua, totum istud sapere continetur: atque adeò tota Scientia, Deus est. Ille Principium & Finis: ab hoc ducuntur: ad hunc omnia referuntur. Faceat ergo ista ex solo Aristotele desumpta, & seorsim à doctrina pietatis tractata Ethicè, & nescio quæ *philosophandum.* partitio virtutum, à Christiana professione, ac perfectione sejunctarum. Pro-

deat, verò illa, illa, ignorata profana
Philosophiæ, parum nota plerisque
Christianorum, intra penetralia ac cel-
las ascetarum clausa, simplici & humi-
li, ideoquè sæpè illusâ pietate occultata
sed alta profectò: & sola vera: quia Di-
vina Sapiencia: qua homo hic, officium
perfectè implere, & olim præmium con-
sequi, ac beatus esse possit. Feci ego, quan-
tum potui; ut illam proprio vultu osten-
derem: facile mihi promittens fore; ut
multos sublimitas ejus in admirationem
rapiat, & pulchritudo in amorem. Mo-
veat verò etiam eos; quos vel nimia re-
rum hujus vitæ cura in tantum obruit,
vel vana sæculi eruditio ac ratio huma-
na, adeò occupavit, ut fastidire quodam-
modo, & nauseare videantur, Christia-
nam omnem pietatem. Faciet Deus, ut
novo hoc velut condimento, palatum eis
excitet, novo igne teporem auferat, ac
fidei fervorem succendat, veritas à mul-
tis ignorata, ideoquè spreta. Et quid-
quid, ipso Authore, à me scriptum est, eo
incrementum faciente, cedat in bonum
tuum. Lector: ipsius laudem, honorem,
& gloriam.

Quod e-
go cona-
tus,

Utinam
legenti-
um bo-
no,